

НЕПОЗНАТОТО АРХИВНО НАСЛЕДСТВО – СЪДБАТА НА ЕДНА ЧАСТИЦА ОТ НЕГО

*Маноела Петрова, Малина Аппен, специалност
„Архивистика и документалистика“, ОКС „Бакалавър“*

Църквата „Св. Георги Победоносец“ в с. Долни Пасарел е била изградена в началото на XVII в. В османотурски документ от 1611 г. се споменава, че свещеник там е бил поп Вуко. Именно тези данни ни подсказаха, че в колекцията от църковни документи, от която само малка част е достигнала до нас, по всяка вероятност е имало и други документални свидетелства с уникална историческа стойност.

Въпросната сбирка е била грижливо пазена и допълвана от енорийския свещеник Велко Николов по време на дългата му служба – от 1933 г. до смъртта му през 1995 г. За съжаление след това съдбата на колекцията от църковни книги и документи е зависела от случайни хора, извън семейството на свещеника. Благодарение на неговата дъщеря – Стойка Игнатова, все пак, са оцелели няколко книги и отделни листове, които ще представим чрез подготвената за целта презентация.

Регистър на умираанията от 1899 г.

Това всъщност е най-старият ръкопис в разглежданата сбирка. Въпреки сегашната си *116-годишна възраст*, той е в доста добро състояние. На етикета върху корицата му е отбелязано: *Околия – Самоковска, Окръг – Софийски, Епархия – Самоковска.*

Съответните изображения (слайд № 3 и № 4), показват, как изглежда отвътре регистъра. Прави впечатление, че отделните полета (графи) са

грижливо попълвани със следните данни: *име и презиме на споминалия се, името на града или селището, където е починал, дата на смъртта, пол, вероизповедание, данни за месторождението, подпис на свещеника и забележка.*

Регистър на венчанията от 1927 г.

Вътрешен изглед (слайд № 5 и № 6). Полета за попълване на данни: *Местожителство; Месторождение; Име и презиме; Дата; Възраст; Гражданско състояние (вдовец, вдовица, момък, мома); От колко време са овдовели или напуснати?; Вероизповедание; Подпис на свещеника; Забележка.*

Книга на умираанията от 1927 г.

Полетата за попълване на данните са същите, както в Регистъра от 1899 г. (слайд № 7 и № 8).

Регистър на ражданията и кръщенетата 1971–1972 г.

Въпреки че този регистър е най-късният от хронологична гледна точка, той е силно увреден. Тъй като става въпрос за съвременния период, умишлено сме закрили част от личните данни, спазвайки изискванията на *Закона за защита на личните данни*. Съответните полета за попълване на данни са: Месторождение; Дата на раждане и кръщаване; Името на града или селото, където е кръстено детето (лицето); Неговото име; Родителите (техните имена сме закрили, както пояснихме (слайд № 9 и № 10).

Реквизити

Печат

Както е известно, *печатът* е основен реквизит на документите и

наличието му е доказателство за тяхната автентичност. В случая става въпрос за печата на Самоковската епархия. Всяка от показаните книги (регистри) е прошнурована и на последната ѝ страница стои именно този печат. Показваме изображението на най-добре запазеният печат от всички онези, които имаме възможност да видим върху съответните книги (слайд № 11).

Името на енорийския свещеник

На отделни страници е изписано и името на съответния енорийски свещеник (слайд № 12).

Заклучение: В момента показаните документи и книги се съхраняват в кметството на с. Пасарел, където са попаднали *под натиска* на сегашния кмет г-жа Наталия Александрова. Съзнателно употребяваме думата натиск, защото спомената Ст. Игнатова, е считала тези документи за семейно наследство, поради което не е разрешавала те да бъдат достояние на специалистите, въпреки опасността от тяхното по-нататъшно разпиляване и дори унищожаване, заради неподходящите условия на съхраняване.

Оставаме с надеждата, че тяхната съдба ще бъде по-различна от вече изгубените документи и книги от тази колекция. Като бъдещи архивисти, целта ни в подобни случаи е да се погрижим за всеки един намерен документ да бъде регистриран, обработен и съхранен по установените архивни правила. И за финал ще си позволим да цитираме проф. Андриана Нейкова: *Въпреки извървяващите се фундаментални трансформации, архивите, те продължат да бъдат едни от вечните символи на държавността и цивилизацията. Концентрираните в тях ресурси, свързани с историческата памет, са гаранция за съхраняване на националната и културната ни идентичност във все по-глобализация се свят на компютрите и интелектуалните комуникации.*

Приложение

Изображения на презентиранияте слайдове от № 1 до № 12

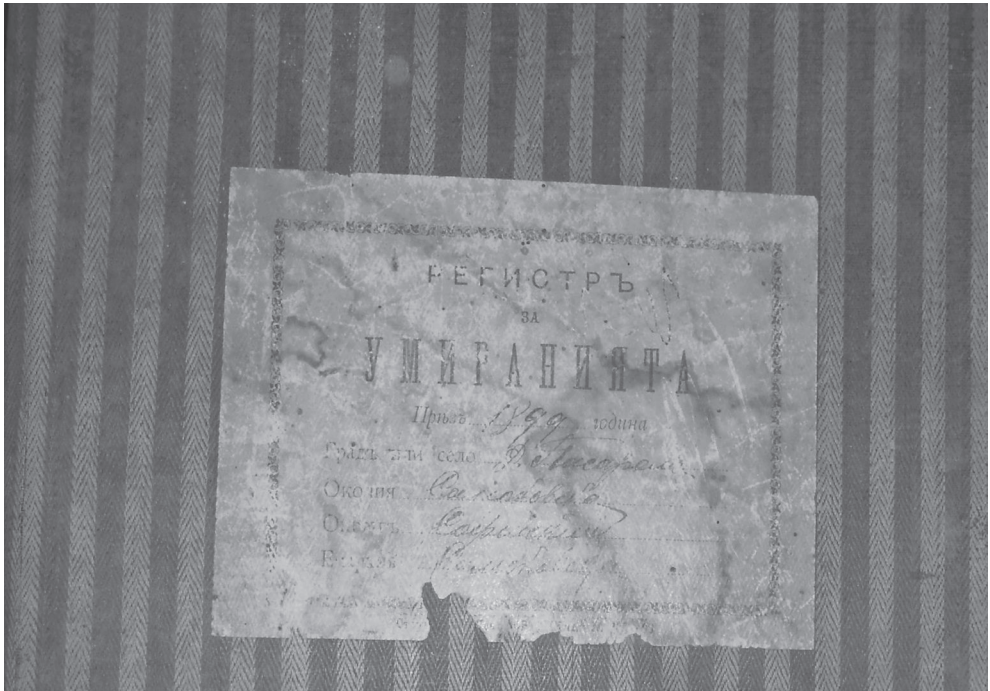
**Непознатото
архивно наследство**

—

**съдбата на една
частица от него**

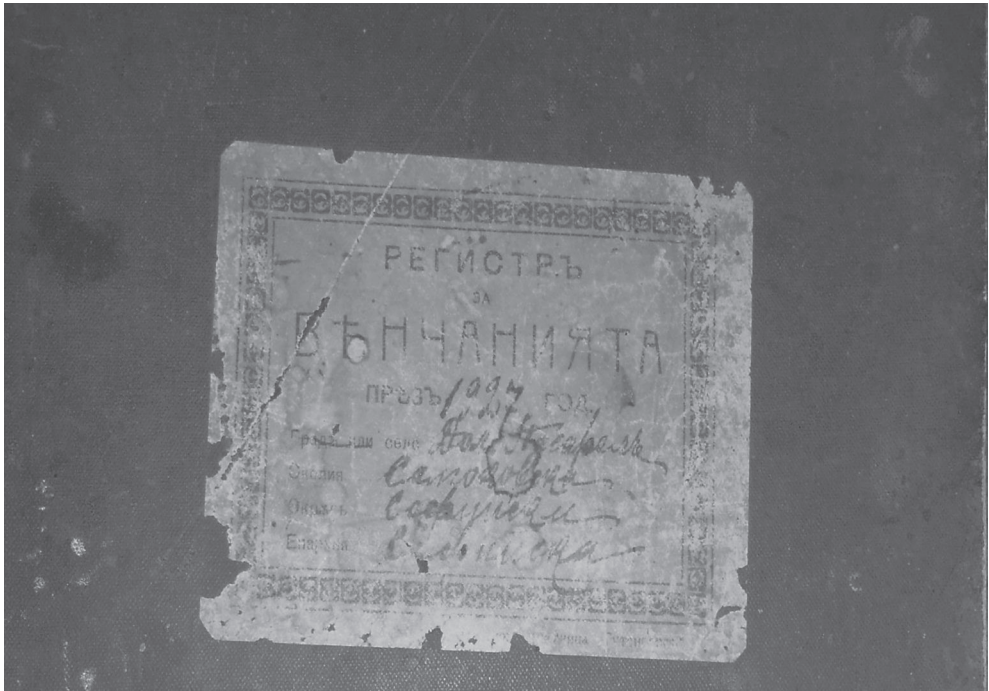
*IX-та научна конференция по
Архивистика и
документалистика*

**Кратка история на
жизнения път на
документите**

1899

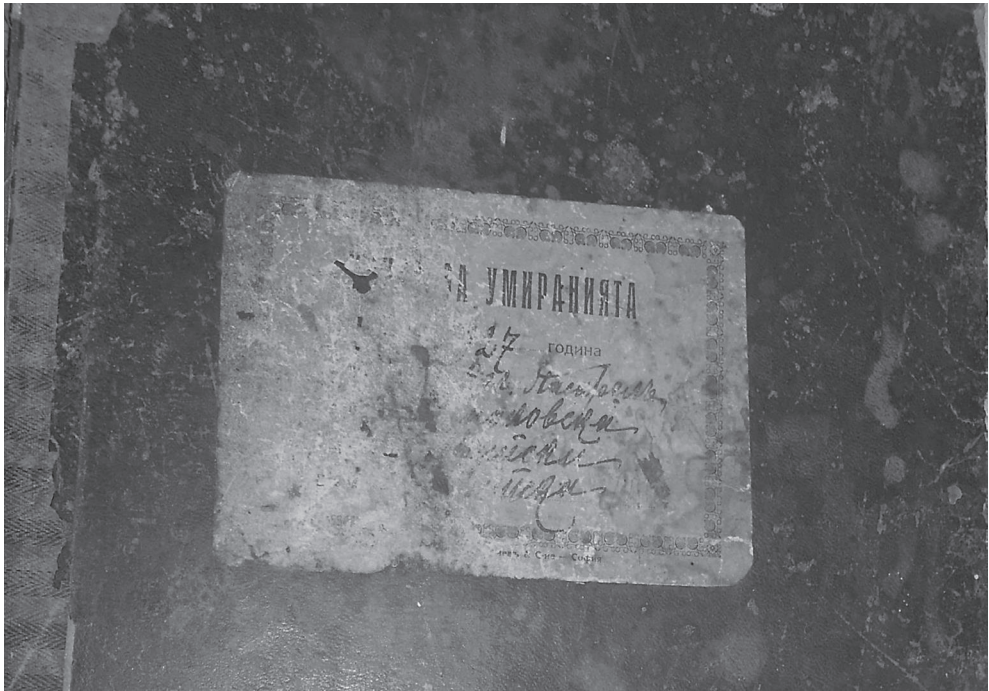
№	Име и отчество на починалия	Възраст на починалия	Дата на смъртта	Место на смъртта	Име на бащата	Име на майката	Место на погребението			Име на свещеника	Забележки
							Грмица или село	Околия	Епархия		
1	<i>Стефан Стефанов</i>	<i>45</i>	<i>12</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
2	<i>Васил Стефанов</i>	<i>42</i>	<i>12</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
3	<i>Васил Стефанов</i>	<i>41</i>	<i>12</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
4	<i>Вук Стефанов</i>	<i>40</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
5	<i>Вук Стефанов</i>	<i>39</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
6	<i>Васил Стефанов</i>	<i>38</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
7	<i>Стефан Стефанов</i>	<i>37</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
8	<i>Васил Стефанов</i>	<i>36</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
9	<i>Васил Стефанов</i>	<i>35</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
10	<i>Васил Стефанов</i>	<i>34</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	
11	<i>Васил Стефанов</i>	<i>33</i>	<i>15</i>	<i>В. Писарево</i>	<i>Стефан</i>	<i>Стефан</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Скопска</i>	<i>Стефан</i>	

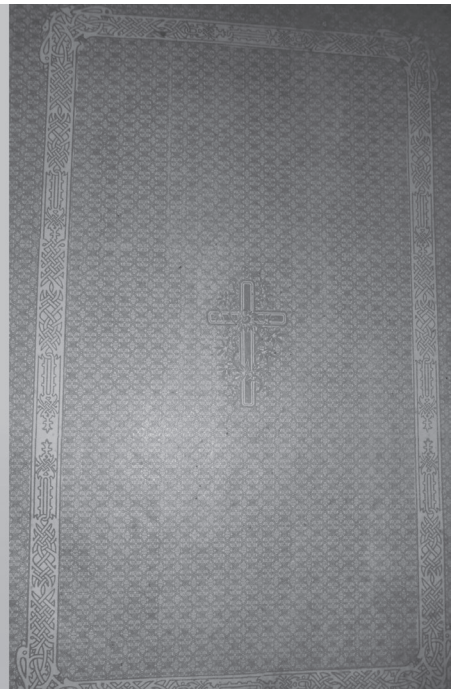
1923 1928

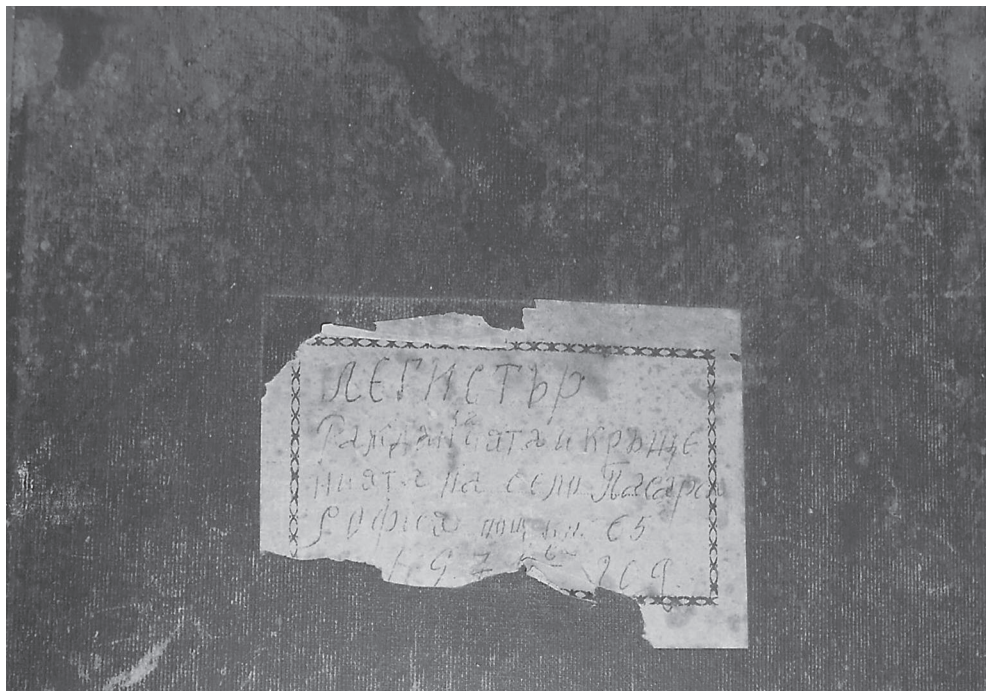
№ в листъ	Место женитба	Мъсторожение			Име и отъиме
		Градъ или село	Село	Епархия	
1	с. Дубовица	Панчарево	Средна	Средна	Сара Танасиев Милка Иванова
2	"	"	"	"	Никола Димитров Мария Танасиев
3	"	"	"	"	Сара Танасиев Милка Иванова
4	"	"	"	"	Стефан Танасиев Милка Иванова
5	"	"	"	"	Велика Танасиев Милка Иванова
6	с. Ван. Овч. Б.	"	"	"	Стефан Танасиев Милка Иванова
7	"	"	"	"	Стефан Танасиев Милка Иванова
8	"	"	"	"	Никола Танасиев Милка Иванова
9	"	"	"	"	Георги Танасиев Милка Иванова

№ в листъ	Место женитба	Градъ или село	Село	Епархия	Име и отъиме	Възраст на мъжъ	Възраст на женя	Свещенникъ	Помощникъ	Свещенникъ	Помощникъ	Свещенникъ	Помощникъ
22	31	II	Бориса	н/а	н/а								
20	20	II	Бориса	н/а	н/а								
11	21	I	Мана	н/а	н/а								
21	21	I	Мана	н/а	н/а								
11	23	I	Мана	н/а	н/а								
18	18	I	Мана	н/а	н/а								
18	22	I	Мана	н/а	н/а								
20	20	I	Мана	н/а	н/а								
18	21	I	Мана	н/а	н/а								
19	19	I	Мана	н/а	н/а								
18	23	I	Мана	н/а	н/а								
26	26	I	Мана	н/а	н/а								
25	25	I	Мана	н/а	н/а								
25	25	I	Мана	н/а	н/а								
20	20	I	Мана	н/а	н/а								
20	20	I	Мана	н/а	н/а								
20	20	I	Мана	н/а	н/а								

№ по ред	Име и презиме на починалия	Име на гроба или сграда, в която е погребан	Дата на умираването	Степен на родство	Възраст на починалия
1	Тася Тасева	д. Тася Тасева	1 декември	1	82
2	Тася Тасева	—	2	—	1
3	Тася Тасева	—	3	—	2
4	Тася Тасева	—	7	—	2
5	Тася Тасева	—	9	—	84
6	Тася Тасева	—	22	д. Тася	20
7	Тася Тасева	—	23	д. Тася	89
8	Тася Тасева	—	27	—	18
9	Тася Тасева	—	2	—	3
10	Тася Тасева	—	4	д. Тася	1
11	Тася Тасева	—	5	—	88
12	Тася Тасева	—	23	—	7
13	Тася Тасева	—	23	—	88
14	Тася Тасева	—	—	д. Тася	70
15	Тася Тасева	—	17	—	88
16	Тася Тасева	—	26	—	88

1971/109

№	Име и фамилия	Дата на раждане	Место на раждане	Име на баща	Име на майка	Име на дете
1	София	1911.12.10	М. Басаре	Андрей	Александра	Андрей
2	---	1912.02.15	М. Басаре	Грудица	Александра	Грудица
3	---	1912.05.18	М. Басаре	Богдан	Александра	Богдан
4	---	1912.07.19	М. Басаре	Кристина	Александра	Кристина
5	---	1912.08.20	М. Басаре	Варвара	Александра	Варвара
6	---	1912.09.21	М. Басаре	Валери	Александра	Валери
7	---	1912.10.22	М. Басаре	Стефан	Александра	Стефан
8	---	1912.11.23	М. Басаре	Соня	Александра	Соня
9	---	1913.01.24	М. Басаре	Марица	Александра	Марица
10	---	1913.02.25	М. Басаре	Велимир	Александра	Велимир
11	---	1913.03.26	М. Басаре	Димитър	Александра	Димитър
12	---	1913.04.27	М. Басаре	Елена	Александра	Елена
13	---	1913.05.28	М. Басаре	Емил	Александра	Емил
14	---	1913.06.29	М. Басаре	Жеда	Александра	Жеда
15	---	1913.07.30	М. Басаре	Владимир	Александра	Владимир
16	---	1913.08.31	М. Басаре	Данаида	Александра	Данаида
17	София	1913.09.01	М. Басаре	Сашко	Александра	Сашко

№	Име и фамилия	Дата на раждане	Место на раждане	Име на баща	Име на майка	Име на дете
18	София	1913.10.02	М. Басаре	Александра	Александра	Александра
19	София	1913.11.03	М. Басаре	Иванко	Александра	Иванко
20	София	1913.12.04	М. Басаре	Стефан	Александра	Стефан
21	Емил	1914.01.05	М. Басаре	Стефан	Александра	Стефан
22	София	1914.02.06	М. Басаре	Мария	Александра	Мария
1972 109						
1	София	1914.03.07	М. Басаре	Ваня	Александра	Ваня
2	Басаре	1914.04.08	М. Басаре	Ваня	Александра	Ваня
3	Филипов	1914.05.09	М. Басаре	Елеонора	Александра	Елеонора
4	София	1914.06.10	М. Басаре	Андрей	Александра	Андрей
5	София	1914.07.11	М. Басаре	Ваня	Александра	Ваня
6	София	1914.08.12	М. Басаре	Желица	Александра	Желица
7	София	1914.09.13	М. Басаре	Стоян	Александра	Стоян
8	София	1914.10.14	М. Басаре	Валентин	Александра	Валентин
9	София	1914.11.15	М. Басаре	Емил	Александра	Емил
10	София	1914.12.16	М. Басаре	Емил	Александра	Емил
11	София	1915.01.17	М. Басаре	Маргарита	Александра	Маргарита

Печат на Самоковска Епархия

Енорийски Вещенникъ Велко Жиголовъ

Болно-Басарелски Енорийски Вещ. Велко Жиголовъ.